

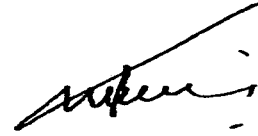

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
05/03/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Üniversiteler yalnızca akademik bilgi üreten kurumlar değil; bulundukları şehirlerin ekonomik, sosyal ve kültürel potansiyelini toplumsal faydaya dönüştürmesi beklenen kamusal yapılardır. Bu sorumluluğun en önemli başlıklarından biri de engelli ve özel gereksinimli bireylerin eğitime, istihdama, üretime ve sosyal yaşama eşit katılımını sağlayacak çalışmaların geliştirilmesidir. Üniversitelerin yerel kalkınma dinamikleriyle kurduğu ilişki bu nedenle büyük önem taşımaktadır.

Adana Türkiye'nin en önemli tarım havzalarından biri olan Çukurova'da yer almakta, pamuk, mısır, narenciye ve sebze üretimi başta olmak üzere geniş bir tarımsal potansiyele sahip bulunmaktadır. Bunun yanı sıra sanayi üretimi, organize sanayi bölgeleri, lojistik altyapısı, kültürel etkinlikleri ve gastronomi turizmi ile öne çıkan bir şehirdir. Tarım, sanayi, lojistik, kültür ve turizm alanlarında sahip olduğu bu çeşitlilik; engelli ve özel gereksinimli bireylerin üretim süreçlerine, mesleki eğitime ve sosyal yaşama katılımını artıracak önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Adana'da faaliyet gösteren başta Çukurova Üniversitesi olmak üzere üniversitelerin; ziraat, sağlık bilimleri, mühendislik, sosyal bilimler ve turizm alanlarındaki akademik kapasitesini engelli

ve özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini artıracak, istihdama katılımını destekleyecek ve yerel kalkınma süreçlerine dahil edecek şekilde nasıl kullandığı önem arz etmektedir. Üniversitelerin yalnızca kampüs içi erişilebilirlik düzenlemeleriyle sınırlı kalmayıp; tarımsal üretim, sanayi iş gücü, kırsal kalkınma, kültür-sanat ve turizm alanlarında engelli bireylerin aktif rol almasını sağlayacak projeler geliştirmesi beklenmektedir. Bu kapsamda Çukurova Üniversitesi'nde Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğü çalışmalarını sürdürmektedir. Koordinatörlük kapsamında "Akademik ve İdari Engelli Öğrenci Danışmanları" çalışması diğer üniversitelere de örnek olma potansiyeline sahip, temsiliyeti ön plana çıkaran bir çalışma olarak görülmüştür. Üniversitenin ilgili websitesinde birçok çalışma yer almasına rağmen 2025 öncesi faaliyet raporları yer almamaktadır. Ancak Engelsiz Üniversite Koordinatörlüğü birçok üniversitenin bu alandaki çalışmaları göz önüne alındığında çok sayıda çalışmayı kamuoyu ile paylaşmış, veri toplama konusunda olumlu noktalara değinmiştir.

Adana gibi tarımsal üretimin ve sanayinin güçlü olduğu bir şehirde, üniversitelerin engelli ve özel gereksinimli bireylerin mesleki beceri kazanımını destekleyecek uygulamalı eğitim programları geliştirmesi, organize sanayi bölgeleri ve tarım işletmeleriyle iş birliği yapması, erişilebilir turizm ve kültür etkinliklerinde kapsayıcı modeller oluşturması büyük önem taşımaktadır. Ancak 2020–2026 döneminde Çukurova Üniversitesi'nin yerel yönetimler, sanayi kuruluşları, kooperatifler ve sivil toplum örgütleri ile kurulan iş birliklerinin düzeyi ve bu çalışmaların somut çıktıları ile ilgili websitesinde detaylı bilgilere ulaşılamamıştır.

Eğitim alanında da Millî Eğitim Bakanlığı ile üniversiteler arasındaki koordinasyon; özel eğitim, kapsayıcı eğitim, mesleki yönlendirme, tarımsal ve sanayi üretim süreçlerine katılım ve yerel kalkınma uygulamalarının yaygınlaştırılması açısından kritik önemdedir. Bu nedenle Adana ili ve üniversiteleri özelinde 2020–2026 döneminde yürütülen çalışmaların bütüncül biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda,

1- Adana'daki devlet üniversiteleri tarafından 2020–2026 yılları arasında engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik gerçekleştirilen faaliyetler, programlar, etkinlikler ve kurumsal düzenlemeler nelerdir? Bu çalışmaların sayısal ve nitel çıktıları nelerdir?

2- Adana'daki üniversitelerde engelli ve özel gereksinimli bireylere ilişkin kurumsal koordinasyon hangi birimler üzerinden yürütülmektedir? 2020–2026 döneminde kampüsler ve uygulama alanlarında erişilebilirlik konusunda yapılan düzenlemeler nelerdir?

3- Adana'daki üniversiteler ile Adana İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında 2020–2026 yılları arasında engelli ve özel gereksinimli bireyler, özel eğitim, kapsayıcı eğitim ve öğretmen eğitimi kapsamında yürütülen ortak çalışmalar nelerdir?

4- Ziraat fakülteleri ve ilgili bölümler tarafından 2020–2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylerin pamuk, narenciye, mısır ve sebze üretimi gibi tarımsal alanlara katılımını desteklemeye yönelik yürütülen projeler, saha uygulamaları veya eğitim programları var mıdır?

5- Adana'daki organize sanayi bölgeleri ve sanayi kuruluşları ile üniversiteler arasında, engelli bireylerin istihdama katılımını artırmaya yönelik 2020–2026 döneminde yürütülen ortak projeler nelerdir?

6- Turizm, kültür ve gastronomi alanında faaliyet gösteren fakülteler tarafından erişilebilir turizm, engelli bireylerin kültürel etkinliklere katılımı ve turizm personelinin bu alanda eğitilmesine yönelik 2020–2026 döneminde yürütülen çalışmalar nelerdir?

7- Mimarlık ve mühendislik fakülteleri tarafından erişilebilir kampüs, evrensel tasarım ve kentsel alanların engelli bireyler için erişilebilir hale getirilmesine yönelik 2020–2026 döneminde yürütülen akademik çalışmalar ve yerel uygulamalar nelerdir?

8- Sağlık bilimleri alanında engelli ve özel gereksinimli bireylerin rehabilitasyonu, mesleki yönlendirilmesi ve sosyal yaşama katılımını destekleyen programlar 2020–2026 döneminde uygulanmış mıdır?

9- Adana'daki üniversiteler 2020–2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireyler odağında TÜBİTAK, Erasmus+ veya benzeri ulusal ve uluslararası fonlarla desteklenen projeler yürütmüş müdür? Yürütüldüyse bu projelerin konuları ve çıktıları nelerdir?

10- Adana'daki üniversitelerin 2020–2026 döneminde engelli alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerle yürüttüğü iş birlikleri nelerdir?

11- Adana'daki üniversitelerde 2020–2026 yılları arasında engelli öğrenci, engelli akademik personel ve engelli idari personel sayısı kaçtır?

12- Adana ili özelinde engelli ve özel gereksinimli bireylerin tarım, sanayi, lojistik ve turizm alanlarına katılımını artırmaya yönelik çalışmaların güçlendirilmesi için tespit edilen başlıca

ihtiyaç ve eksiklikler nelerdir? Millî Eğitim Bakanlığı'nın bu alana yönelik planladığı destek ve koordinasyon mekanizmaları var mıdır?

13- 2020–2026 yılları arasında Adana'daki üniversitelere CİMER üzerinden iletilen ve engelli bireyler ile ilgili başvuru sayısı kaçtır?

14- Üniversitelerin web siteleri ve dijital platformları işitme ve görme engelli kullanıcılar için erişilebilir midir? Bu konuda yapılan veya planlanan çalışmalar nelerdir?